



Sociaal domein Achterhoek



Hoe werkt de gemeente?

Groot bestuurlijk overleg 16 mei 2024

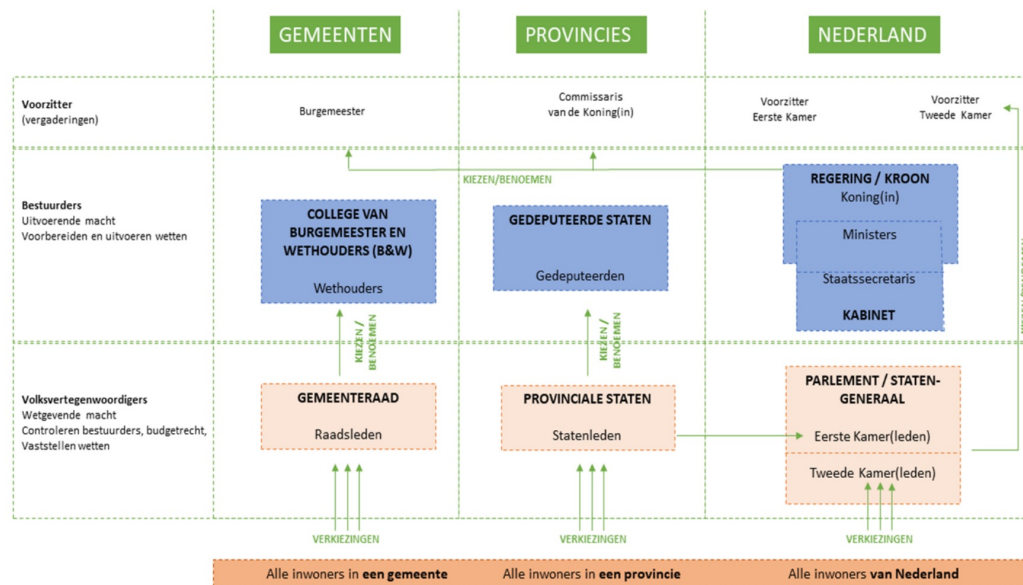


Inhoud

- Trias Politica
- Hiërarchie van wetgeving
- Wettelijk kader en begrippen
- Organigram gemeente
- Bestuursorganen gemeente
- Gemeenteraad
- Bevoegdheden gemeenteraad
- Instrumenten gemeenteraad
- College van B & W
- Bevoegdheden college
- Raad vs. College
- Bevoegdheden burgemeester



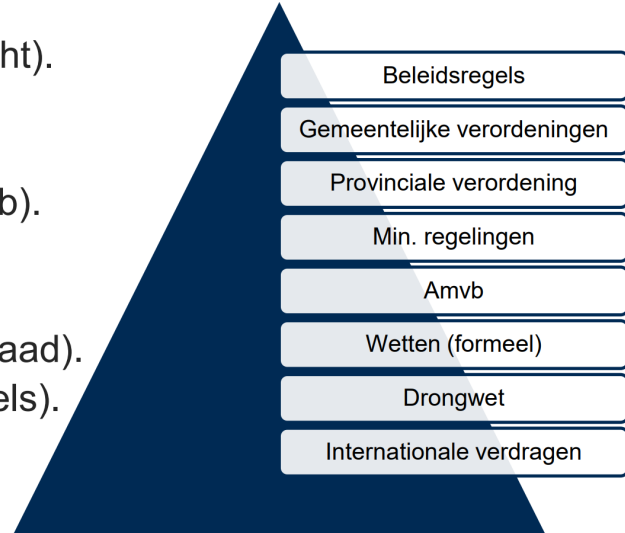
Trias politica





Hïerarchie van wetgeving

1. Internationale verdragen (Europees recht).
2. Grondwet.
3. Wetten in formele zin.
4. Algemene maatregel van bestuur (Amvb).
5. Ministeriele regeling.
6. Provinciale verordening.
7. Gemeentelijke verordening (gemeenteraad).
8. Beleidsregels (nadere/aanvullende regels).



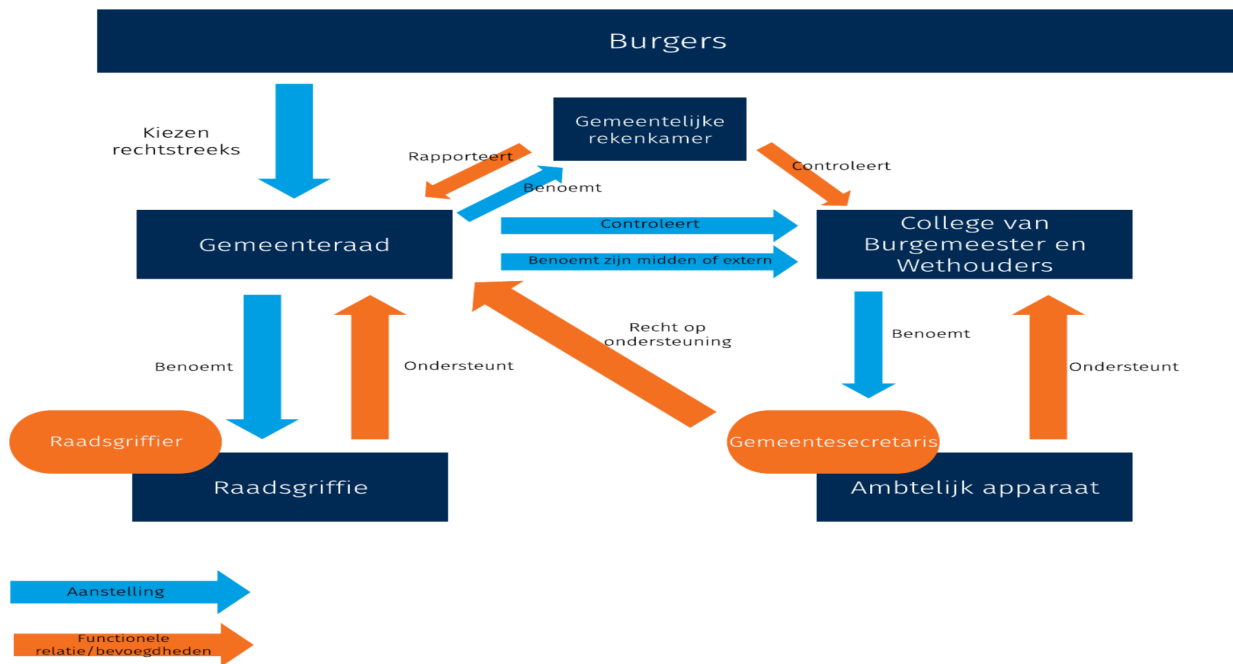


Wettelijk kader en begrippen

1. Staatsrecht: Grondwet en Gemeentewet.
2. Kenmerken bestuurslaag > zelfstandig, rechtstreeks gekozen, open huishouding, binnen grenzen van de wet.
 1. Gedecentraliseerde eenheidsstaat.
 2. Hoofdvormen decentralisatie > territoriaal versus functioneel
 3. Autonomie.
 4. Medebewind.
 5. Bestuurlijke modellen: monistisch versus dualistisch
 6. De praktijk: monistisch/duaal



Organigram gemeente





Bestuursorganen gemeente

Bestuursorgaan	Wettelijke grondslag
Gemeenteraad	Artikel 6 t/m 33 Gemeentewet. Burgemeester voorzitter (geen stemrecht)
College van Burgemeester en Wethouders	Artikel 34 t/m 60 Gemeentewet. Wethouders en burgemeester (wel stemrecht)
Burgemeester als bestuursorgaan	Artikel 61 t/m 81 Gemeentewet. Zelfstandig bestuursorgaan
Raadscommissies	Artikel 82 t/m 94 Gemeentewet Vorbereidende besprekingen voor de gemeenteraad
Gemeentesecretaris en Griffie	Artikel 100 t/m 107 Gemeentewet Uitvoerend en ondersteunend, geen bestuursorganen.



Gemeenteraad

- Rechtstreeks gekozen volksvertegenwoordiging na verkiezingen
- Rollen en taken:
 - Kaderstellende (beleid uitlijnen)
 - Controlerende (uitvoering controleren)
 - Volksvertegenwoordigende (signalerend en agenderend)
- Rechten en plichten raadsleden
 - Zonder last of ruggenspraak
 - Raadsleden zitten op persoonlijke titel. Wel gelieerd aan een partij in de meeste gevallen
 - Formele eisen: onderzoek van de geloofsbrieven, onverenigbare functies gedragscode



Bevoegdheden van de gemeenteraad

- Twee hoofdsoorten, allebei gestoeld op de “wetgevende taak”:
 - Verordenende bevoegdheid: De bevoegdheid om kaderstellend verordeningen op te stellen die gelden voor de gemeente.
 - Algemeen met externe werking: bijv. APV
 - Specifieke rechten/plichten/doelgroep: bijv. subsidieverordening
 - Enkel interne werking: bijv. verordening op de raadscommissies
 - Overige bevoegdheden en rechten
 - Budgetrecht en –bevoegdheid → met name in jaarrekening en begroting
 - Bestuursbevoegdheid → doorgaans collegebevoegdheid tenzij bij wet vastgelegd



Instrumenten van de gemeenteraad

- Budgetrecht
 - Indienen van moties (roepen op tot actie)
 - Indienen van amendementen (wijzigingsvoorstellen)
 - Initiatiefrecht
 - Recht van interpellatie (bevragen van college over niet-geagendeerde onderwerpen)
 - Vragenrecht
 - Inlichtingenplicht college
 - Recht van onderzoek
-
- Ondersteuning en informatie vanuit ambtelijke organisatie en de griffie



Instrumenten gemeenteraad

- Recht van amendement
- Moties indienen
- Recht van initiatief
- Vragenrecht
- Recht van interpellatie
- Recht van onderzoek





College van Burgemeester en Wethouders

- Wethouder: benoemd door de raad (meestal) aan het begin van een raadsperiode
 - Van binnen of buiten de raad
 - Burgemeester
 - Benoemd voor 6 jaar door de Koning (op advies van...)
 - 3 rollen
 - Voorzitter van de raad
 - Voorzitter van het college van B&W
 - Zelfstandig bestuursorgaan
 - Portefeuilleverdeling
 - Collegiaal bestuur
-



Bevoegdheden van het college van B&W

- Burgemeester en Wethouders (B&W) vormen dagelijks bestuur van de gemeente.
- Verschillende wettelijke bevoegdheden (mogelijk aangevuld per gemeente):
 - Dagelijks bestuur van de gemeente
 - Ook vaststellen beleidsregels
 - Juridisch handelen
 - Autonome handelingen (bij of per delegatie of mandaat)
 - Voorbereiden besluitvorming in de raad
- Soms eerst consultatie gemeenteraad: voorhangprocedure
- Uitvoering



Gemeenteraad	College van B&W
Kaders stellen <ul style="list-style-type: none">- Vaststellen begroting- Bepalen belastingen- Vaststellen bestemmingsplannen- Vaststellen beleidsplannen	Dagelijks bestuur gemeente <ul style="list-style-type: none">- Voorbereiden besluiten- Uitvoeren kaders en beleidsnota's- Vertegenwoordigen gemeente- Inrichting ambtelijke organisatie en benoeming ambtenaren
Verordeningen vaststellen	Privaatrechtelijke handelingen
Controleren	Bevoegdheid medebewindstaken
Budgetten bepalen	Taken die gemeenteraad aan college heeft gedelegeerd
Benoeming en ontslag wethouders	



Bevoegdheden burgemeester

- Voorzitter raad
 - Technisch voorzitter vergadering
 - Bestuurlijke coördinatie tijdig vaststellen en afstemmen van beleid
- Voorzitter college
 - Invloed op agendering
 - Procesbewaking
 - Eigen portefeuille mogelijk
- Zelfstandig bestuursorgaan
 - Bevorderen van integriteit
 - Openbare orde en veiligheid
 - Afkondigen noodverordening
 - Overleg handhaving, politie, brandweer







